

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 16CoP/3/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8116219108
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 03. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Anna Kovaľová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2018:8116219108.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Anny Kovaľovej a sudcov JUDr. Branislava Brezu a JUDr. Martina Fiľakovského v právnej veci navrhovateľa M.G. M., G.. XX.XX.XXXX, K. V. XX, XXX XX Č. P., proti odporcovi P. M., G.. XX.XX.XXXX, K. J. XX, XXX XX O., E..Č.. O. XX, XXX XX O., o zrušenie výživného pre plnoleté dieťa, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Prešov č.k. 8Pc 9/2016-39 zo dňa 22. septembra 2017, takto jednohlasne

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

Žiaden z účastníkov n e m á n á r o k na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Okresný súd Prešov (ďalej len „súd prvej inštancie“) napadnutým rozsudkom rozhodol tak, že:

„I. Návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti z a m i e t a.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

2. Rozhodnutie právne odôvodnil ustanovením § 62 odsek 1, § 78 odsek 1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o rodine“).

3. Vychádzal zo zistenia, že na základe rozsudku Okresného súdu Prešov zo dňa 23.05.2014 sp. zn. 24P/77/2014-33, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 15.07.2014, bol odporca zverený do náhradnej osobnej starostlivosti svojho starého otca, B. O.. Súd zaviazal otca prispievať na výživu syna sumou 100 € mesačne a matku sumou 50 € mesačne. Podľa oznámenia Q.. je P. M. žiakom X. ročníka školy. Nakoľko klasifikáciu za II. polrok šk. roka 2016/2017 neukončil v riadnom termíne bol klasifikovaný na základe vykonania komisionálnych skúšok. Dosiahnutý výsledok komisionálnych skúšok neumožňuje žiakovi ďalej pokračovať v štúdiu vo vyššom ročníku, takže pokiaľ nepodá do 31.08.2017 žiadosť o opakovanie ročníka, bude zo štúdia vylúčený. Na základe vykonaného dokazovania dospel prvoinštančný súd k záveru, že návrh na zrušenie vyživovacej povinnosti nie je dôvodný. Napriek skutočnosti, že syn navrhovateľa (odporca) nadobudol plnoletosť, nie je schopný sa sám živiť, keďže pracuje len brigádnicke a má reálny záujem ukončiť stredoškolské vzdelanie na súkromnej škole riadnym spôsobom - maturitou, na čo však nevyhnutne potrebuje finančné prostriedky na úhradu školného.

4. Proti rozsudku podal včas odvolanie navrhovateľ. Navrhol, aby konajúci súd zrušil napadnutý rozsudok. Poukázal na bod 2 rozsudku, v ktorom sa uvádza, že odporca starý otec vyhodil z domu. Podľa navrhovateľových informácií sa po nezhodách o odchode rozhodol sám a dobrovoľne, podobne ako odišiel zo spoločnej domácnosti od matky. Uviedol, že odporca ako plnoletý má právo na plnohodnotnú

prácu, ktorá mu zabezpečí dôstojný život. Stredoškolské vzdelanie - maturitu si môže ukončiť v každom veku života. Podľa jeho názoru odporca nemá záujem o ukončenie stredoškolského vzdelania.

5. K odvolaniu navrhovateľa podal vyjadrenie odporca. Uviedol, že prestal byť žiakom Q. z dôvodu nedostatku finančných prostriedkov na zaplatenie školného. Štúdiom a práca v uvedenom odbore ho veľmi zaujíma a preto prijal prácu na dohodu, kde mesačný príjem sa pohybuje na úrovni cca 100 Eur mesačne. Zárobok využíva hlavne na krytie základných potrieb, na stravu, hygienické potreby a oblečenie. Adekvátnu prácu si nemôže nájsť pre neukončené vzdelanie.

6. K vyjadreniu navrhovateľa podal vyjadrenie odporca. Podľa jeho názoru dôvodom ukončenia štúdia nebolo nedostatok finančných prostriedkov.

7. K vyjadreniu navrhovateľa podal vyjadrenie odporca. Uviedol, že jeho vlastná matka a ani starí rodičia nejavia minimálnu snahu mu pomôcť. Stará sa sám o seba, no je veľmi vďačný kamarátovej mame, ktorá ho prijala do jej domácnosti po tom, ako ho starý otec vyhodil zo spoločnej domácnosti.

8. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) príslušný na rozhodnutie o odvolaní (§ 34 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej len „C.s.p.“), vzhľadom na včas podané odvolanie, preskúmal napadnuté rozhodnutie, ako aj konanie mu predchádzajúce v zmysle zásad vyplývajúcich z § 379 a nasl. C.s.p., bez nariadenia pojednávania (§ 385 C.s.p. a contrario) a dospel k záveru, že odvolanie navrhovateľa ako otca odporcu nie je dôvodné.

9. Vo veci sa v dostatočnom rozsahu zistil skutkový stav a zo zistených skutočností bol vyvodený správny právny záver. Keďže ani v priebehu odvolacieho konania sa na týchto skutkových a právnych zisteniach nič nezmenilo, odvolací súd si osvojil náležité a presvedčivé odôvodnenie rozhodnutia súdom prvej inštancie, na ktoré v plnom rozsahu odkazuje.

10. Na zdôraznenie správnosti rozhodnutia súdu prvej inštancie, ako aj k odvolacím dôvodom odvolací súd uvádza nasledovné:

11. Z obsahu spisu vyplýva, že navrhovateľ je otcom odporcu. Rozsudkom Okresného súdu Prešov sp. zn. 24P/77/2014-33 zo dňa 23.05.2014 bol odporca (v tom čase ešte ako maloleté dieťa) zverený do náhradnej osobnej starostlivosti starého otca B. O.. Uvedeným rozsudkom bol otec odporcu (navrhovateľ) zaviazaný prispievať na výživu odporcu sumou 100 Eur mesačne. Matka odporcu bola zaviazaná prispievať na výživu odporcu sumou 50 Eur mesačne.

12. Podľa ustanovenia § 62 odsek 1 a 2 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Podľa odseku 5, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

13. Podľa ustanovenia §75 odsek 1 a 2 Zákona o rodine, Pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie. Výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

14. Pre zákonný vznik vyživovacej povinnosti je relevantnou objektívna právna skutočnosť narodenia dieťaťa. Jej zánik zákon spája s nadobudnutím schopnosti dieťaťa samostatne sa živiť. Schopnosťou dieťaťa samostatne sa živiť treba rozumieť schopnosť samostatne, z vlastných zdrojov uspokojovať všetky relevantné životné náklady. Vyžaduje sa, aby táto schopnosť napĺňala požiadavku trvalosti tohto stavu, príjem náhodného charakteru nemožno považovať za nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť.

15. Z hľadiska posúdenia zániku vyživovacej povinnosti jednoznačnejšia je situácia, keď dieťa získa pravidelný príjem, či už zo závislej činnosti, podnikateľskej činnosti a pod. Ako okolnosť, keď trvá vyživovacia povinnosť rodičov (odôvodnená úlohou rodiča viesť dieťa k získaniu vzdelania, a tým potrebných predpokladov na sebarealizáciu), sa tradične akceptuje štúdium. Aplikáčna prax v súvislosti s touto otázkou vyvodila záver, že pre nadobudnutie schopnosti samostatne sa živiť sú dané podmienky ukončením jedného štúdia toho istého stupňa (pojmem "sústavná príprava na povolanie" si pre svoje potreby definujú viaceré zákony, čo môže byť pre súd určitou pomôckou) a z tohto hľadiska nepovažovala za relevantné napríklad ďalšie štúdium na vysokej škole, ktoré nie je riadnym pokračovaním v štúdiu. Vychádza sa z definitívnosti získania predpokladov na výkon povolania.

16. Schopnosť dieťaťa samo sa živiť, nezávisí od dosiahnutia určitej vekovej hranice; niet teda dôvodu na to, aby bolo plnenie vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu obmedzované pred dosiahnutím určitej vekovej hranice dieťaťa (napr. nadobudnutím plnoletosti). (Pozri R 100/1967)

17. Z obsahu spisu vyplýva, že odporca bol v čase podania návrhu žiakom X. ročníka Q. v O.. Z vyjadrenia Q. v O. vyplýva, že odporca bol v II. polroku školského roka 2016/2017 klasifikovaný na základe vykonaných komisionálnych skúšok. Nakoľko dosiahnutý výsledok komisionálnych skúšok odporcovi neumožňovali ďalej pokračovať v štúdiu vo vyššom ročníku, bolo potrebné podať do 31.08.2017 žiadosť o opakovanie ročníka. Z vyjadrenia odporcu vyplýva, že z dôvodu nezaplatenia školného (pre nedostatok finančných prostriedkov) odporca nemohol pokračovať v štúdiu. Nedostatok finančných prostriedkov je na jeho strane z dôvodu neplatenia výživného zo strany rodičov a z dôvodu, že už so starým otcom nebýva.

18. Odvolací súd lustráciou v registri Sociálnej poisťovne zistil, že odporca v čase podania návrhu vykonával prácu na základe dohody o brigádnickej práci študentov. V čase vydania rozhodnutia súdu prvej inštancie (ako aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu) odporca vykonával prácu na základe dohody o pracovnej činnosti, pričom výška jeho mesačného príjmu predstavuje 100 Eur. Z uvedeného registra nevyplýva, žeby odporca bol zamestnaný na pracovný pomer.

19. O zlej sociálnej situácii odporcu svedčí skutočnosť, že už ďalej nemohol bývať so svojim starým otcom, do ktorého náhradnej osobnej starostlivosti bol zverený. Nakoľko odôvodnené výdavky odporcu nie je možné pokryť výživným zo strany navrhovateľa ako aj odporcovej matky (ktorá si podľa vyjadrenia účastníkov konania neplní svoju vyživovaciu povinnosť), podľa názoru odvolacieho súdu odporcovi nemožno vyčítať, že sa svoju situáciu snažil riešiť privyrobením si popri štúdiu. To, že svoju sociálnu a finančnú situáciu rieši prácou, nemôže ísť na škodu odporcu.

20. Podľa názoru odvolacieho súdu navrhovateľ v konaní nepreukázal, aby odporca bol schopný sám sa živiť. Nepreukázal ani skutočnosť, žeby platenie výživného z jeho strany odporovalo dobrým mravom. Z vyjadrenia odporcu vyplýva, že tento má (v prípade dostatku finančných prostriedkov) záujem dokončiť svoje štúdium, a následne sa adekvátne zamestnať.

21. Pokiaľ na strane odporcu dôjde k zmene pomerov odôvodňujúcich zrušenie vyživovacej povinnosti zo strany otca (navrhovateľa), navrhovateľovi nič nebráni podať nový návrh.

22. Odvolací súd konštatuje, že súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Z týchto dôvodov odvolací súd považuje odvolanie navrhovateľa za nedôvodné a vzhľadom na vyššie uvedené dôvody odvolací súd napadnutý rozsudok v celom rozsahu potvrdzuje ako vecne správny (§ 387 C.s.p.).

23. O trovách odvolacieho konania rozhodol v zmysle ustanovenia § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok tak, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

24. Rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Prešove v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 odsek 1 C.s.p.).

Dovolaťel musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 odsek 2 v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 odsek 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).